1

אהרון אבני
בסטודיו ובסטודיה
أهرون آڤني
في الستوديو والستوديا
AHARON AVNI
HIS STUDIO AND STUDIA

אוצר: רון ברטוש
منظِّم المعرض: رُون بارْطوش
Curator: Ron Bartos

עוזרת לאוצר: אסנת אוליאל־לימור
עיצוב גרפי: סטודיו קובי פרנקו
مساعدة منظّم المعرض: أسنات أوليئيل-ليمور
تصميم الجرافيك: استوديو كوبي فرانكو
Assistant Curator: Osnat Oliel-Limor
Graphic Design: Kobi Franco Design

כל העבודות מעיזבון אהרון אבני,
באדיבות משפחת אבני־בורוביץ', תל־אביב, אלא אם צוין אחרת
جميع الأعمال مأخوذة من تِرْكة أهرون آڤني، مع الشكر لعائلة
آڤني-بوروڤيتش، تل أبيب، ما لم يُذكَر خلاف ذلك
All works are from the Aharon Avni Estate,
courtesy of the Avni-Borowitz Family, unless
otherwise indicated

התערוכה בתמיכתו הנדיבה של ד"ר איתמר בורוביץ'
לזכר עו"ד אתי אבני־בורוביץ'
أقيم المعرض الحالي بدعم من د. إيتمار بوروڤيتش،
لذكرى المحامية إيتي آڤني-بوروڤيتش
The exhibition is generously supported
by Dr. Itamar Borowitz in memory
of Adv. Etty Avni-Borowitz

אהרון אבני (1906–1951) הוא מחשובי האמנים הנשכחים בישראל. אבני היה צייר פורה, מחנך רב־השפעה ומייסדם של שני בתי ספר מובילים לאמנות, ופעילותו האמנותית הייתה מוקד תרבותי משמעותי בשדה האמנות הארץ־ישראלי של תקופתו.

חייו של אבני היו קצרים – הוא היה בן 45 בלבד במותו, בשנת 1951, ועיקר פרקי אמנותו התרחשו בשנות השלושים והארבעים של המאה העשרים. הרקע האמנותי של יצירתו נפרש אפוא משלהי המפנה המודרניסטי של האמנות הארץ־ישראלית ועד להתבססות ההגמונית סביב המגמה האוניברסלית הנוטה להפשטה. על רקע זה, גיבש אבני את סגנונו ואת זהותו האמנותית כ"תפנימאי" – צייר קאמרי של פְּנים, של פָּנים ושל נופים מופנמים. אבני, לצד אמנים נוספים בני דורו, ניסח ציור מקומי חדש אשר נוצר בזיקה עמוקה למסורת האמנות הצרפתית ובהשפעת אסכולת פריז בת־זמנו. זהו נוסח המתרכז בביטוי אישי ורגשי מחד גיסא, ומתבסס על ערכים ציוריים ואמנותיים מאידך גיסא – ערכים אשר באמצעות יישומם נבנה הציור והם אוצרים בחובם את המיומנות האמנותית של הצייר ואת אווירת הציור. זאת ועוד, סגנון זה, שאומץ והותאם למקום, נתפס לא רק כשפה מודרנית ואוניברסלית, אלא גם כבעל מאפיינים "יהודיים", שבאותה העת בשלה השעה לשוב אליהם. בתוך כך, ציוריו של אבני הם אינטימיים, טעוני רגש עגומוי וכהים, ונושאיו הם תפנימים, טבע דומם, דיוקנאות ומראות של טבע קרוב. ה"תפנימאות" של אבני היא גם סוגה וגם אידיאה, אידיאה של ציור קרוב ושל קירוב הציור.

לצד יצירתו האמנותית, טיפח אבני את הפן הפדגוגי, של חינוך לאמנות, שאותו ראה כשליחות בעלת ערך חברתי וחשיבות תרבותית. ב־1936 הקים את הסטודיה, או בשמה הרשמי המלא: "הסטודיה לציור ופיסול ליד ועדת התרבות של מועצת פועלי תל־אביב". הסטודיה הוקמה בחסות ההסתדרות הכללית ובזכות קשריו של אבני במפא"י, ומטרתה הייתה "לתת לתלמידיה חינוך מושלם, הלכה ומעשה, בשטח האמנות הפלסטית ולהפיץ ברבים את ההשכלה האמנותית". עד מהרה הפכה הסטודיה למוקד מרכזי בשדה האמנות התל־אביבי, ורבים מחשובי האמנים הישראלים החלו את דרכם כתלמידים בה. לאחר מותו של אבני, שונה שם הסטודיה ל"מכון אבני", הנושא את שמו עד היום.

השקפת העולם האמנותית של אבני הייתה עקבית. בתקופה מסוימת היא העניקה לו גוון מקורי ומתקדם ובתקופה שלאחריה גוון שמרני ואף מיושן. תנודה זו השפיעה עליו בימי חייו, והוסיפה להשפיע על זכר דמותו גם לאחר מותו – בהתעלמות מצד המוזיאונים, בהיעדרות מדפי ההיסטוריוגרפיה ובהשתכחות מן הזיכרון הציבורי. שבעים שנה בדיוק לאחר שנפטר, מזמנים לנו התערוכה והספר המלווה אותה הזדמנות להיכרות מחודשת עם ציוריו.

أهرون آڤني (1906-1951) أحد أهم الفنانين المنسيِّين في إسرائيل. كان آڤني رسّامًا غزير الإنتاج، ومربيًا مؤثرًا ومؤسس مدرستَين فنيتين رائدتين، وقد شكّل نشاطه في عصره بؤرةً ثقافية هامة في مجال الفن في البلاد.

لم يَعِش آڤْنِي طويلا، فقد كان في سِنّ ال45- فقط عند مماته (عامَ 1951)، وَجُلُّ فصوله الفنية نشأت في ثلاثينات وأربعينات القرن العشرين. وعليه، فقد امتدّت الخلفية الفنية لأعماله من نهاية التحوُّل الحداثي في الفن الذي شهدته البلاد حتى تَجذُّرِ هيمنة الاتجاه العالمي الذي مالَ نحو التجريد. صاغ آڤْنِي على هذه الخلفية أسلوبَه وهويتَه الفنية كـ«مُذَوَّت» - رسّامِ حُجْرَةٍ للديكورات الداخلية، للوجوه ولمشاهد مُذَوَّتة من الطبيعة. لقد صاغ آڤْنِي، مع فنانين آخرين من جيله، نَمَطَ رسمٍ محليًّا جديدا ارتبط ارتباطًا وثيقًا بتقاليد الفن الفرنسي وتأثَّرَ بمدرسة باريس للفن المعاصر. كان النمطُ المذكور صياغةً تركِّز على التعبير الشخصي والعاطفي من جهة، وتقوم على القيم التصويرية والفنية من جهة أخرى - القيم التي تُبنى اللوحة من خلال تطبيقها وتَختزِن مهارةَ الفنان الفنية وجوَّ الرسم. علاوة على ذلك، لم يُنظر إلى هذا الأسلوب، الذي تم اعتماده وملاءمته للمكان، على أنه لغة حديثة وعالمية فحسب، بل على أنه يحتوي على خصائص «يهودية» أيضًا، والتي حان الوقت للعودة إليها في تلك الفترة. في الآن نفسه، كانت لوحات آڤْنِي حميمة، مشحونة بعاطفة كئيبة وغامقة، وكانت موضوعاته تذويتيّة تتجلّى في الطبيعة الساكنة وفي البورتريهات ومشاهد من الطبيعة القريبة. «التذويت» عند آڤْنِي هو جانبٌ وفكرة في آن واحد، فكرةٌ عن رسمٍ قريبٍ وتقريبِ الرسم.

إلى جانب عمله الفني، عمل آڤْنِي في الجانب التربوي، التربية الفنية، التي اعتبرها رسالةً ذات قيمة اجتماعية وأهمية ثقافية. في عام 1936، أقام الستوديو، أو باسمه الرسمي الكامل: «ستوديو للرسم والنحت تابعٌ للجنة الثقافية لمجلس عمال تل أبيب». نشأ الستوديو برعاية الهستدروت العامة، وبفضل علاقات آڤْنِي بحزب مَپاي، التي وضعتْ نَصْبَ عينَيها مهمة «منح طلابها أفضل مستويات التعليم العملي في مجال الفنون التشكيلية وإيصال الثقافة الفنية إلى الجماهير». سرعان ما تحوَّل الستوديو إلى بؤرة مركزية في مجال الفن التل أبيبي، وبدأ العديد من أهم الفنانين الإسرائيليين حياتهم المهنية تلاميذَ فيه. بعد وفاة آڤْنِي، تم تغيير اسم الستوديو إلى «معهد آڤْنِي»، وهو لا يزال يحمل هذا الاسم حتى يومنا هذا.

كان آڤْنِي ينظر إلى الفن نظرةً منْهَجيّة، ما أعطاه في فترة معينة صبغةً أصلية ومتقدمة. لكن الأمر تغيّر في الفترة التي أعقبت ذلك وصار يوصَف فنُّه بالمحافظ، بل وَقِيل بأن الزمن قد عفا عليه. ترك هذا التقلُّب أثرًا في شخص آڤْنِي وهو حيٌّ، واستمر يؤثّر في ذاكرة شخصيته حتى بعد وفاته، فقد تجاهلته المتاحف، وغُيِّب عن صفحات التأريخ وأُنسِي من الذاكرة العامة.

بعد مرور سبعين عامًا بالضبط على وفاته، يمنحنا المعرض والكتاب المُصاحِب له فرصةً للتعرف على لوحاته من جديد.

Aharon Avni (1906–1951) is one of the most important forgotten artists in Israel. Avni was a prolific painter, an influential educator, the founder of two leading art schools, whose artistic activity had a significant cultural impact on the artistic field of pre-independence Israel.

Avni's life was short – he was only 45 at the time of his death in 1951 – and his major artistic activity took place in the 1930s and 1940s. The artistic background of his work thus extends from the end of the Modernist shift in pre-independence Israeli art to the entrenched hegemonic trend of universalist abstraction. Against this backdrop, Avni forged his own style and artistic identity as an artist focused primarily on "introverted" or introspective images – a "chamber painter" of interiors, portraits, and intimate landscapes. Like other artists of his generation, Avni formulated a new local style of painting that was profoundly rooted in the French artistic tradition and influenced by the contemporary School of Paris. It is a style focused on personal and emotional expression yet founded on pictorial and artistic values that dictate the painting's composition, incorporating both the artist's skill and the painting's atmosphere. Moreover, the style adopted and adapted for the local scene was perceived to be not only a modern and universal language, but one that also bore "Jewish" attributes, which, it was felt, were ripe for revisiting. Accordingly, Avni's paintings of interiors, still lifes, portraits, and landscapes are intimate, emotionally charged, and dark. Avni's predilection for intimate interior views is both a genre and an ideational outlook – one of intimate painting at close quarters.

Beside his artistic work, Avni nurtured the pedagogical aspect of art education, which he saw as a mission of utmost social value and cultural importance. In 1936, he founded the Studia, or, to give its full official title: The Studia for Painting and Sculpture under the Cultural Committee of the Tel Aviv Workers' Council. The Studia was established under the auspices of the Histadrut (trade union organization) and thanks to Avni's connections in Mapai (the then ruling Labor Party), with the goal of "providing its students with a perfect education, in theory and in practice, in the field of plastic arts, and to spread the artistic education to the masses." The Studia soon became a major artistic hub in Tel Aviv, and many of the most important Israeli artists began their careers as its students. After his death, the Studia was renamed the Avni Institute, which bears his name to this day.

Avni's artistic outlook was consistent throughout his life. In one period he was seen as original and advanced, and in another as conservative and even old-fashioned. This change affected him not only during his lifetime, but posthumously, as well – in the form of disregard by museums, in his absence in historiographical writings, and in oblivion from public memory. Exactly seventy years after his death, this exhibition and its accompanying book offer us an opportunity to become acquainted with Avni's paintings.

133 x 170